



Uudistuva ja moninainen vammaistyö Uudellamaalla



Euroopan unionin
osarahoittama



UUDISTUVA
VAMMAISTYÖ

DIAK



Diakonissa-
laitos



STEP
-KOULUTUS



SUOMEN
DIAKONIA-
OPISTO



Tukena

Hankkeen tavoitteet:

Vahvistaa vammaistyön vetovoimaa, niin, että erityisesti nuorten ja maahanmuuttaja taustaisten henkilöiden tietoisuus vammaistyön opiskelu- ja työmahdollisuuksista lisääntyy.

Parantaa vammaistyön pitovoimaa työn ja koulutuksen rakenteita kehittämällä.

Lisätä moninaisten työyhteisöjen kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.



Tulevaisuuden osaajapulaan on varauduttava ennakoivasti

Sosiaali- ja terveysalalta lähtee lähivuosina runsaasti osaajia eläkkeelle. Samanaikaisesti ikääntyvän väestön palvelutarpeet kasvavat. Vammaisala kilpailee samoista osaajista muiden SOTE-alan työpaikkojen kanssa. Yhteisöavustajakoulutus tarjoaa uuden väylän hakeutua vammaisalalle.

Miten voimme tavoittaa uusia vammaisalasta kiinnostuneita?

Vammaisen henkilön omannäköinen elämä ei ole pelkkää hoivaa

- Työ vammaistyössä on monipuolista, eikä pelkkään hoivaan keskittyvää.
- Onko vammaistyössä tarve kehittää työtehtäviä ja muokata työnkuvia? Halutaanko kehittää uusia tapoja organisoida työtä?
- Onko vammaistyössä tarve avustaville työtehtäville, jotka voivat tukea ja täydentää asiakkaiden yhteisöllistä elämää?

**Voiko
henkilöstörakennetta
monipuolistaa?**

Yhteisöavustajakoulutus

- Tavoitteena on kehittää koulutusmalli, joka antaa valmiuksia työskennellä yhteisöavustajana vammaisalalla.
- Koulutuksessa yhdistyvät yhteisöihin liittyvä ohjausosaaminen ja vammaisuuteen liittyvä tieto. Koulutus toteutetaan työvaltaisesti.
- Koulutus koostuu kahdesta tutkinnon osasta, jotka sisältyvät kasvatusta- ja ohjausalan perustutkintoon ja vammaisalan ammattitutkintoon.
- Yhteisöavustajakoulutuksesta kehitetään koulutuspolkua, joka mahdollistaa jatko-opinnot perustutkintoihin tai vammaisalan ammattitutkintoon.

Koulutuksen kesto on noin 9kk

Koulutuksen pilotointi alkaa syksyllä 2025

Yhteisöavustajan työ

Yhteisöavustaja tukee asiakkaita arjen askareissa, osallisuudessa ja yhteisöllisessä elämässä. Työ on käytännönläheistä ja avustavaa– ei hoitotyötä, vaan rinnalla kulkemista ja ohjaamista.

- Osallistumisen tukemista yhteiseen toimintaan ja tapahtumiin
- Avustamista lähipalvelujen käytössä, kuten kaupassa, kirjastossa tai asioinneissa
- Saattamista ja kulkemisen tukemista, myös julkisilla kulkuvälineillä
- Ulkoilussa avustamista
- Avustamista ja ohjaamista arjen taidoissa
- Tukemista sosiaalisissa tilanteissa ja osallistumisessa lähiyhteisöjen toimintaan
- Toiminnan suunnittelua ja toteutusta yhdessä työyhteisön kanssa
- Yhteisöavustaja työskentelee usein ohjaajan työparina, eikä osallistu lääkehoidon toteutukseen.
- Työhön voi sisältyä myös muita tehtäviä, kuten ympäristöstä huolehtimisesta



**Euroopan unionin
osarahoittama**

Yhteisöavustajakoulutus

Kaksi tutkinnon osaa Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnosta ja Vammaisalan ammattitutkinnosta:

- [Ammatillinen kohtaaminen kasvatus ja ohjausalalla 20 osp](#)
- [Toimintakyvyn ja oppimisen tukeminen, 45 osp](#)
- Mahdollisuus suorittaa lisäksi S2 opintoja (ns.YTO)

Sisällöiltään räätälöity vammaisten ihmisten kanssa työskentelyyn sopivaksi.



Euroopan unionin
osarahoittama

**Työvaltainen
toteutus**

Sopisiko yhteisöavustajaksi opiskelu sinulle?

- Haluatko työskennellä vammaisalalla ja olet kiinnostunut ihmisten auttamisesta ja tukemisesta?
- Koulutus sopii sinulle, jos
 - työskentelet jo alalla ilman koulutusta tai
 - olet kiinnostunut työllistymään vammaistyöhön.
- Oppisopimuskoulutuksessa sinulla tulee alan työpaikka tai alustava lupaus työpaikasta.
- Yhteisöavustajana sinulta odotetaan hyviä vuorovaikutustaitoja sekä hyvää fyysistä ja psyykkistä terveyttä. Yhteisöavustajan työssä tarvitaan valmiutta työskennellä myös iltaisin ja viikonloppuisin.
- Koulutuskohtaiset terveydentilavaatimukset: SoRa lainsäädännön alaista koulutusta.
- Yhteisöavustajakoulutuksessa edellytetään kielitaitotasoa A2.2. Koulutuksen aikana on mahdollista kehittää suomen kielen taitoja.



Jatka opintoja – rakenna oma polkusi

Yhteisöavustajakoulutus on hyvä väylä kohti laajempaa osaamista. Kun suoritat osatutkinnon, voit jatkaa esimerkiksi:

- Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto, lastenohjaaja tai nuoriso- ja yhteisöohjaaja
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lähihoitaja
- Vammaisalan ammattitutkinto, kehitysvamma-alan ohjaaja tai henkilökohtainen avustaja

Aiemmin suorittamasi opinnot lyhentävät opiskeluaikaa!



**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Haluatko jatkaa
opintoja myöhemmin?**

Työpaikkoja ovat esim.

- Asumisen palvelut
- Työ- ja päivätoiminta
- Henkilökohtaisen avun tehtävät
- Ryhmäavustajan tehtävät esim. oppilaitoksissa



Euroopan unionin
osarahoittama

Työn focus?

Hoiva-avustaja (60 osp)

Henkilökohtainen avustaja (160 osp)

Yhteisöavustaja (65 osp-70 osp)



**Euroopan unionin
osarahoittama**

	Hoiva-avustaja	Yhteisöavustaja	Henkilökohtainen avustaja
Tutkinnon taso	Osatutkinto (60 osp)	Osatutkinto (65 osp)	Ammattitutkinto (150 osp)/ Ei muodollista koulutusvaatimusta, asiakas voi valita vapaasti avustajan
Koulutuksen kesto	Noin 8-12 kuukautta	Noin 8-12 kuukautta	Noin 1-1,5 vuotta
Koulutuksen sisältö	3 tutkinnon osaa Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta: Asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen (20 osp) Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen (25 osp) Asiakkaan toimintakyvyn vahvistaminen (15 osp)	2 tutkinnon osaa Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnosta ja Vammaisalan ammattitutkinnosta: Asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen (20 osp) Toimintakyvyn ja oppimisen tukeminen (45 osp)	Henkilökohtaisen avun osaamisala Vammaistyön ammattitutkinnosta: Henkilökohtaisen avun järjestelmässä toimiminen (30osp) Henkilökohtainen avustaminen (60osp) Valinnaiset tutkinnon osat (60osp)
Työote	Hoiva keskiössä	Ohjaava, yhteisöllinen	Mahdollistaa asiakkaan itse valitseman elämän, osallisuuden ja päätöksenteon
Lääkehoito	Ei sisällä lääkehoitoa	Ei sisällä lääkehoitoa	Ei sisällä lääkehoitoa

	Hoiva-avustaja	Yhteisöavustaja	Henkilökohtainen avustaja
Työtehtävät	Avustavat tehtävät: ruokailu, hygienia, liikkuminen, arjen tukeminen	Avustavat tehtävät: ohjaaminen ja osallistumisen tukeminen yhteisöjen arkeen, asioinnissa avustaminen	Vain asiakkaan määrittelemät tehtävät; avustaminen kodin ulkopuolella, kotityöt, asiointi, liikkuminen, tukena opiskelussa, työssä harrastuksissa
Vastuutaso	Tukee ja avustaa – ei vastuuta hoitopäätöksistä	Tukee ja avustaa – ei vastuuta hoitopäätöksistä	Rajattu – vastuussa vain asiakkaan ohjeistamista tehtävistä. Avustaa, ei hoitovastuuta
Työympäristöt	Palvelukodit, hoivakodit, kotihoito avustavissa tehtävissä	Asumisen toimintaympäristöt, päiväaikaisen toiminnan ympäristöt, vapaa-ajan ja muut osallisuuden toimintaympäristöt, muut palvelut	Asiakkaan koti, harrastuspaikat, asiointireissut, yhteiskunnan eri ympäristöt. Usein työskentelee yksin asiakkaan kanssa.
Jatko-opintomahdollisuudet	Voidaan sisällyttää sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon myöhemmin	Voidaan sisällyttää vammaisalan ammattitutkintoon, kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoon tai sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon myöhemmin	Antaa jatko-opintokelpoisuuden: Korkeakoulututkinto Perustutkinto Erikoisammattitutkinto
	<i>Henkilöille, jotka haluavat nopeasti työelämään, matalampi kynnys sote-alan tehtäviin</i>	<i>Henkilöille, jotka haluavat nopeasti työelämään, matalampi kynnys vammaisalan tehtäviin</i>	<i>Henkilöille, jotka haluavat nopeasti työelämään, matala kynnys työllistyä ilman tutkintoa, osa-aikatyö tavallista</i>

Kiinnostuitko?

- Haluatko olla mukana kehittämässä yhteisöavustajakoulutusta?
- Haluaisitko pohtia työtehtävien monipuolistamista ja työn organisointia yhdessä?
- Onko toimipisteessäsi mahdollisuus työllistää jo koulutusaikana oppisopimuksella?
- Onko sinulla kiinnostusta tarjota työssäoppimisen paikkaa koulutussopimuksella?
- Onko sinulla tiedossa henkilö, joka voisi olla kiinnostunut koulutuksesta?



Tervetuloa
mukaan
kehittämään!

Sari Kähtävä

050 310 3422

sari.kahtava@sdo.fi

Tanja Ylhäinen

044 906 3234

tanja.ylhainen@step.fi



Euroopan unionin
osarahoittama